

INKONTINENCE

PO OPERACÍCH

PROSTATY

INCOFORUM
WWW.INCOFORUM.CZ

Zvláštní kapitolu tvoří inkontinence moči u mužů po operacích prostaty.

I. Nejčastější typy operací prostaty

1. Operace pro nezhoubné zbytnění prostaty

- a) Transuretrální resekce prostaty (TURP), používaná u nezhoubného zbytnění prostaty menší a střední velikosti: endoskopická, tedy méně invazivní operace prostaty, při které je část prostaty kolem močové trubice postupně po menších kouscích vyřezána a odstraněna
- b) Transvezikální prostatektomie (TVPE), používaná u nezhoubného zbytnění prostaty větší velikosti: lasická otevřená operace prostaty řezem v podbříšku, při které je otevřen močový měchýř a prostata z velké části odstraněna
- c) Laserové operace prostaty
 - Fotoselektivní valorizace prostaty (PVP), používaná u nezhoubného zbytnění prostaty menší a střední velikosti:

endoskopická, tedy méně invazivní operace prostaty, při které je část prostaty kolem močové trubice postupně odpařena (méně invazivní postup než její vyřezání)

- Holmiová laserová enukleace prostaty (HoLEP), používaná u nezhoubného zbytnění prostaty větší velikosti: endoskopická, tedy méně invazivní operace prostaty, při které je prostata z velké části odstraněna do močového měchýře, kde je rozmělněna na malé části a odstraněna

2. Operace pro zhoubný nádor (rakovinu) prostaty

- a) Radikální prostatektomie, výkon většího rozsahu než při nezhoubném zbytnění prostaty, je používán u zhoubného nádoru (rakoviny) prostaty:
Může být provedena:
 - laparoskopicky nebo roboticky
 - otevřeným přístupem z podbříšku nebo z oblasti hráze (perinea)

II. Výskyt

Po operacích pro nezhoubné zbytnění prostaty, které jsou zdaleka nejčastějšími operacemi prostaty, se krátkodobě po operaci (v rozpětí několika dnů až týdnů) u malého počtu pacientů může vyskytnout menší únik moči.

V dlouhodobém horizontu se inkontinence u pacientů, kteří předoperačně neměli s únikem moči nebo urgencemi vysokého stupně problémy, vyskytuje zcela výjimečně,

a to přibližně u 0,1 % pacientů.

Po operacích pro zhoubný nádor prostaty se krátkodobě po operaci (v rozpětí několika dnů až týdnů) může vyskytnout únik moči u větší části pacientů.

V dlouhodobém horizontu se významná inkontinence (inkontinence, která je společensky obtěžující) u pacientů, kteří předoperačně neměli s únikem moči nebo urgencemi vysokého stupně problémy, vyskytuje asi u 3–5 % pacientů.

III. Typ inkontinence po operacích prostaty

Po operacích prostaty se může vyskytovat:

• STRESOVÁ INKONTINENCE

je způsobena tím, že část prostaty nebo celá prostata je odstraněna a část svěračového mechanismu močové trubice chybí (prostata je přirozenou součástí svěračového mechanismu močové trubice, který se menším dílem účastní uzavření močové trubice).

Za normálních okolností ostatní složky svěračového mechanismu

převzou funkci i za prostatickou část. Pokud ostatní části svěračového mechanismu nefungují dostatečně, může po operaci dojít ke stresové inkontinenci. Funkce jednotlivých částí svěračového mechanismu nelze bohužel předoperačně přesně stanovit.

• URGENTNÍ INKONTINENCE

je způsobena hyperaktivitou (samovolným stahováním močového měchýře) nebo hypersenzitivitou (zvýšenou citlivostí a dráždivostí močového měchýře).

K těmto situacím po operaci dochází v důsledku podráždění struktur močového měchýře a močové trubice při operaci.

• SMÍŠENÁ INKONTINENCE

IV. Vyšetření inkontinence po operacích prostaty

Po operacích prostaty je nutné nejdříve operovanou oblast nechat zahojit a stav pacienta stabilizovat, což zpravidla trvá minimálně 6 měsíců.

V případě, že únik moči přetrvává, je nutné provést kompletní urologické vyšetření, včetně vyšetření endoskopického a funkčního (urodynamického).

V. Léčba inkontinence po operacích prostaty

1. URGENTNÍ INKONTINENCE

Smyslem je snížení zvýšené citlivosti a dráždivosti močového měchýře a snížení výskytu samovolného stahování močového měchýře.

Užívá se nejčastěji:

- Medikamentózní léčba – užívání léků (Anticholinergika, β 3-sympatomimetika)

2. STRESOVÁ INKONTINENCE

Smyslem je podpora uzavření močové trubice

- pomocí fyzioterapie – cviky na posílení svalů pánevního dna a svěrače močové trubice

- pomocí elektrostimulační léčby svalů pánevního dna a svěrače močové trubice
- pomocí magnetoterapie svalů pánevního dna a svěrače močové trubice
- pomocí operační léčby
 - aplikace injekcí do oblasti svěrače močové trubice, které pomáhají ke kompletnímu uzavření močové trubice
 - implantace pásky umístěné na močovou trubici, která močovou trubici pomáhá uzavřít
 - implantace svěrače močové trubice, který močovou trubici uzavírá

3. ABSORPČNÍ POMŮCKY

Jedná se o vložky, vložné pleny, natahovací kalhotky, plenkové kalhotky a podložky.

Absorpční pomůcky nejsou léčbou, která léčí příčinu inkontinence, ale pomůckami, které pomáhají zvládnout únik moči v období po operaci prostaty.

INCOFORUM
WWW.INCOFORUM.CZ

Autor textu: Doc. MUDr. Roman Zachoval, Ph.D.

Vydalo Incoforum, z. s. 2015